

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a douăzeci și opta după Rusalii - a Sfinților Strămoși

În această duminică se face pomenirea tuturor dreptilor părinți care din veac au bineplăcut lui Dumnezeu, de la Adam și până la Iosif, logodnicul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, după neamuri, precum ia numărat istoricește Evanghelistul Matei, dar și pomenirea proorocilor și proorociilor.

"Cina cea de taina" Leonardo da Vinci,
1495-1498, fresca, 460 x 880 cm

Serbând astăzi pe Sfântul Prooroc Daniel, înțeleptul și curajosul vestitor al voii lui Dumnezeu, înălțăm rugăciuni și pentru Întâi-Stătătorul Mitropoliei Moldovei, Înalț Prea Sfințitul Părinte Mitropolit Daniel.
Întru mulți ani Stăpâne !

În pagina a 4-a a acestui număr puteți consulta

**PROGRAMUL
VIZITEI PASTORALE
CU ICOANA
NAȘTERII DOMNULUI**

DIN CUPRINS:

- ◆ MARI PERSONALITĂȚI DIN VECHIUL ȘI 2
- ◆ DIN TÂLCUIREA 2
EVANGHELIEI
- ◆ DECLARAȚIA 3
COMUNĂ A PAPEI
BENEDICT AL XVI-
LEA ȘI AL PATRIAR-
HULUI ECUMENIC
- ◆ DUPĂ 2000 DE ANI A 3
FOST DESCOPERIT
SARCOFAGUL SF. AP.
PAVEL

Evangelia duminicii: Pilda celor poftiți la cină (Luca XIV, 16-24)

16. Iar El a zis: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți;
17. Și a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemați: Veniți, că iață toate sunt gata.
18. Și au început toți, câte unul, să-și ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Țarină am cumpărat și am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă.
19. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă.
20. Al treilea a zis: femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni.
21. Și întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci, și pe neputincioși, și pe orbi, și pe șchiopi adu-i aici.
22. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc.
23. Și a zis stăpânul către slugă: Ieși la drumuri și la garduri și silește să intre, ca să mi se umple casa,
24. Căci zic vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea.

Personalitate polivalentă, **Leonardo da Vinci (1452-1519)** este unul din exponenții reprezentativi ai Renașterii. Preocupat de multe domenii ale cunoașterii, unele ciudate și complexe pentru timpul său (biologie, matematică, chimie, dar și zborul păsărilor, dinamica soarelui etc.), genialul artist nu reușea întotdeauna să-și termine tablourile. "Cina cea de taina" a fost pictat între 1495 și 1498 pentru sala de mese a Bisericii Santa Maria delle Grazie, la comanda lui Ludovic, ducele Milanului.

Fresca a cunoscut numeroase vicisitudini: în timpul lui Napoleon, sala de mese a fost inundată, iar în 1943 o barcadă de nisip a salvat-o de bombardament. Tabloul este ilustrarea cea mai cunoscută a scenei biblice în care Iisus le spune celor 12 discipoli ai Săi: "Unul dintre voi Mă va trada!". Masa e simplă: pâine și vin – Trupul și Sângele Domnului. Pictând acest tablou într-o sală de mese și plasându-l în partea superioară a ei, intenția renumitului pictor a fost de a atrage toate privirile către Mântuitor. Perspectiva e înaltă și în ea Iisus ocupă locul cheii de boltă, încadrat, la dreapta și la stânga, de câte șase apostoli. În felul acesta, mesei terestre îi corespunde, transfigurat, masa sacră.

(continuare în pagina 2)

(Continuare din pagina 1)

Cele douăsprezece ipostaze ale dialogului conștiinței asupra adevărului în *Cina cea de Taină* oferiseră spectacolul nuanțat al căutării sinelui.

Compoziția este o astfel de sinteză a trecerii fizionomiei și psihologiei prin purgatoriul stărilor și întrebărilor morale, prin parcurgerea treptelor, de la incertitudinea dramatică la certitudinea senină.

În galeria tipologiilor, interpretarea nouă adusă de Leonardo propune un model uman, care dezvoltă principiul etic al iubirii față de cei din jur. Iubirea lui Iisus este bazată pe duioșie și blândețe sufletească, pe superioara îngăduință și înțelegere a limitelor făpturii umane. Înalta teză morală revelată de Leonardo susține principiul toleranței conștiente acordate micimii omenești și neputințelor omenești.

În plan filosofic, spiritul enciclopedic al lui Leonardo a demonstrat capacitatea excepțională a artiștilor de a fora în cognoscibil, dar și în invizibilul ființei umane. Afirmarea valorilor înalt morale în artă, ca fiind cele mai importante dintre realitățile estetice, descifrează, prin opera lui Leonardo, esențe raportate la principiul echilibrului moral și spiritual și la raportul omului cu armonia universală.

În solilocviul existenței și creației lui, Leonardo da Vinci rămâne un pisc, care a pecetluit în unicitate spiritualitatea omenirii, o ființă, cum scria discipolul său apropiat, pictorul Francesco Melzzi, *“un om așa cum Natura îi este cu neputință să mai creeze altul”*.

După Adriana Botez Crainic, *Istoria Artelor Plastice, vol 2*

Astăzi, 17 decembrie, Biserica Ortodoxă îl pomenește pe *Sfântul Prooroc Daniel și Sfinții trei tineri*, împreună cu care a fost prins și dus în robia babiloniană de către regale Nabucodonosor II (605-562 î.Hr.), în anul al treilea al domniei lui Ioiachim (609—597 î. Hr.), regele lui Iuda, fapt care s-a petrecut în urma luptei de la Carchemiș.

În Babilon, a fost pregătit pentru funcții în serviciul regelui, după cum reiese din capitolul I al Cărții lui Daniel: *“Tinerii evrei, aleși de Nabucodonosor, respectă legea dată strămoșilor: “În anul al treilea al domniei lui Ioiachim, regele lui Iuda, a pornit Nabucodonosor, regele Babilonului, împotriva Ierusalimului și l-a împresurat.... Și a zis regele către Așpenaz, cel mai mare peste famenii săi, să aducă dintre fiii lui Israel, din neam regesc și din cei de viță aleasă.... Printre ei se aflau din fiii lui Iuda: Daniel, Anania, Misael și Azaria. Și căpetenia famenilor le-a dat numele și a chemat pe Daniel, Belșațar, pe Anania, Șadrac, pe Misael, Meșac și pe Azaria, Abed-Nego”*. (Dn. 1; 1, 3, 6, 7).

Potrivit obiceiului din vremea respectivă, I s-a dat lui Daniel nume babilonian — Belșațar.

Reputația i se va trage de la însușirile sale ce îl caracterizau precum înțelepciunea și smerenia profundă, dar va crește considerabil prin tălmăcirea viselor mai multor demnitari, iar mai apoi, prin tălmăcirea propriilor vedenii, prezicând măreția și triumful Evangheliei, venirea noii Împărății mesianice. (Dn. 2; 1, 5, 12, 13, 17, 18). Fiind renumit pentru înțelepciunea sa, Daniel va ocupa cele mai mari funcții în conducerea imperiului cârmuit cu mâna de fier de către regele Nabucodonosor al II-lea.

Cartea profetului Daniel are și o însemnătate teologică de mare importanță, datorită doctrinei sale despre îngeri și despre înviere.

Simbolismul profetic din capitolul 9 culminează cu prima venire a lui Hristos și cu evenimentele legate de aceasta, întrucât Daniel vede împlinirea prin Biserica răscumpărată, ca noul Ierusalim sau noul Israel. În Profeția lui Daniel, Învierea joacă un rol important, căci vedenia despre învierea morților și despre Antihrist încoronează opera marelui profet cu adevăruri incontestabile: *“Și în vremea aceea se va scula Mihail, marele voievod care ocrotește pe fiii poporului tău, și va fi vreme de strâmtorare cum nu a mai fost de când sunt popoarele și până în vremea de acum. Dar în vremea aceea, poporul tău va fi mântuit și anume oricine va fi găsit scris în carte. Și mulți dintre cei care dorm în țărâna pământului se vor scula, unii la viață veșnică, iar alții spre ocară și rușine veșnică* (Dn. 12; 1,2)

A cosemnat Vasilica Onofrei

DIN TÂLCUIREA EVANGHELIEI

Hristos urzește o pildă care arată că nimeni dintre cei ce nu l se pleacă nu se va bucura de Împărăția lui Dumnezeu. *Om* a numit pe Dumnezeu și Tatăl, fiindcă e Iubitor de oameni, iar *cină mare* — nepovestita desfătare de Împărăția lui Dumnezeu. La această cină *“mulți sunt cei chemați”* (Mt. 20,16), adică cele douăsprezece seminții ale lui Israel, fiindcă acestea au fost chemate mai înainte de toate neamurile ca norod ales al lui Dumnezeu.

Făcătorul tuturor și Dumnezeu-Tatăl a făcut cină mare, adică evanghelicească iconomie, ca să se adune toți la El. Și o numește cină, nu prânz, pentru că va fi în vremurile de pe urmă sau, cum s-ar spune, la apusul veacului. Așadar, a gătit lepădarea păcatelor, împărțirea Duhului Celui Sfânt, slava înfierii, Împărăția Cerurilor și proorociile Evangheliilor.

Slugă a Tatălui Se numește pe Sine Însuși, pentru că a luat *chip de rob*, fiind trimis după omenitate la iudei ca să îi cheme prin Evanghelie la desfătarea sus-pomenită.

Felurile pricini pe care cei chemați le invocă nu sunt altceva decât felurile patimi pentru care s-au lipsit de zisa desfătare. Unul fiind stăpânit de cutare patimă, altul de alta și așa mai departe, au lepădat Evanghelia, prin care se puteau bucura de acea desfătare, fiindcă se împotriveaua celor ce mai vărtos erau pe placul lor.

Unii interpretează că *țarina* este iubirea de agonizată, *perechea de boi* — iubirea de muncă trupească, iar *femeia* — iubirea de dezmiardări. Cei ce s-au lepădat erau arhieriei și Cărturarii și Fariseii, precum și toate fețele mai de cinste; iar cei aduși în locul lor sunt cei de rând, glotașii, ce le păreau acelor săraci și betegi și șchiopi și orbi fiindcă erau neînvațați și nepricepuți, dar care mai vărtos se plecau învățaturii lui Hristos. Sau poți să înțelegi spusele acestea și ca fiind privitoare la cei suferinzi de aceste boli trupești, sau la cei care, sloboziți fiind de dănsese, au intrat prin credință în desfătarea sus-pomenită.

Efthimie Zigaben, *Tâlcuire la Evanghelia după Luca*, Editura Sophia, București, 2006, pp. 212—214

Declarația comună a Papei Benedict al XVI-lea și a Patriarhului Ecumenic Bartolomeu

(Continuare din numărul 199)

4. Am privit în mod pozitiv procesul care a dus la formarea Uniunii Europene. Cei care sunt angajați în acest mare proiect nu ar trebui să uite să ia în considerare toate aspectele care pot afecta drepturile inalienabile ale persoanei umane, în mod special libertatea religioasă, mărturie și garanție a respectului tuturor celorlalte libertăți. În fiecare etapă către unificare, minoritățile trebuie protejate cu tradițiile lor culturale și elementele distinctive ale religiei lor. În Europa, trebuie să rămânem deschiși către celelalte religii și către contribuția lor culturală dar în același timp trebuie să ne unim eforturile pentru păstrarea rădăcinilor, tradițiilor și valorilor creștine, să asigurăm respectul pentru istorie, și astfel să contribuim la cultura europeană a viitorului și asupra calității vieții omului la toate nivelurile. În acest context, cum am putea să nu luăm în considerare moștenirea creștină a țării în care ne întâlnim, amintind ceea ce ne spune cartea Faptele Apostolilor despre Sfântul Pavel, Apostolul neamurilor? În acest pământ, mesajul Evangheliei și tradiția culturală antică s-au întâlnit. Această legătură, care a contribuit atât de mult la moștenirea creștină pe care o împărtășim, rămâne actuală și va avea în viitor mai multe roade pentru evanghelizare și pentru unitatea noastră.

5. Grija noastră se manifestă asupra acelor părți din lumea de astăzi unde trăiesc creștini care întâmpină dificultăți, în mod special sărăcie, război și terorism, dar în același timp diferite forme de exploatare. Suntem chemați să lucrăm împreună pentru a promova respectul pentru drepturile fiecărei ființe umane, creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și pentru a sprijini dezvoltarea economică socială și culturală. Tradițiile noastre teologice și etice pot oferi o bază solidă pentru o abordare unitară în predică și acțiune. Mai presus de toate, dorim să afirmăm că uciderea de oameni nevinovați în numele lui Dumnezeu este o ofensă adusă Lui și demnității umane. Trebuie să ne angajăm în lupta de apărare a vieții umane, a fiecărei vieți. Cauza păcii din Orientul Mijlociu unde Domnul Iisus a trăit, a murit și a înviat și unde timp de secole au trăit frații ai noștri creștini, este la inima noastră. Sperăm ca pacea să fie restabilită în acea regiune, coexistența pașnică a diferitelor popoare care trăiesc acolo, să fie întărită. Încurajăm astfel, stabilirea de relații apropiate între creștini și a unui dialog interreligios autentic și sincer în vederea combaterii oricărei forme de violență și discriminare.

6. În prezent, în fața marilor amenințări la adresa mediului înconjurător, dorim să exprimăm îngrijorarea noastră în ceea ce privește consecințele negative pe care le poate avea asupra umanității și asupra întregii creații, consecințe care pot rezulta din progresul economic și tehnologic care nu își cunoaște limitele. Ca lideri religioși, credem că este datoria noastră să încurajăm și să sprijinim toate eforturile ce se fac pentru salvarea Creației lui Dumnezeu pentru ca generațiile care vor urma să primească în grijă o lume în care pot trăi.

7. În final, gândurile noastre se îndreaptă către voi toți, credincioșii din întreaga lume a Bisericilor noastre, episcopi, preoți, diaconi, călugări și călugărițe, credincioși și credincioase. În Hristos salutăm pe toți creștinii, asigurându-i de rugăciunile noastre și de deschiderea noastră pentru dialog și cooperare. Vă salutăm pe toți prin cuvintele Apostolului neamurilor: „Har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos” (2 Cor 1, 2).

Fanar, 30 noiembrie 2006

Benedict XVI

Bartolomeu I

(Sursa: www.trinitas.ro)

CALEIDOSCOP

După 2000 de ani, s-a descoperit sarcofagul Sfântului Apostol Pavel

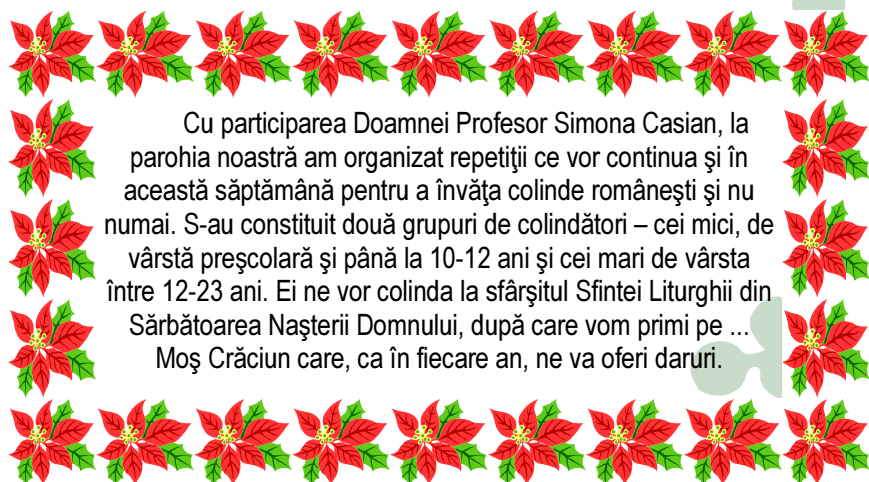
■ **Mormântul apologetului creștinismului se afla acolo unde era de așteptat: într-o criptă subterană de sub sfântul Altar a bazilicii "Sfântul Pavel din afara zidurilor" din Roma.** ■

Sarcofagul Sfântului Apostol Pavel, cel mai respectat apostol al creștinătății, a fost descoperit în urma unor săpături arheologice efectuate la Roma. Mormântul apostolului, apologet al creștinismului, se afla sub biserica despre care tradiția spune că a fost construită deasupra locului unde este îngropat sfântul apostol. Momentan nu se știe dacă în sarcofag se găsesc moaștele sfântului apostol. Referitor la aceasta descoperire, mai multe amănunte vor fi date publicității în curând de Vatican.

În decursul veacurilor, pe locul de veci al Sfântului Apostol nu s-au făcut săpături arheologice. Sarcofagul a fost descoperit sub altarul principal al bazilicii, acolo unde se afla un epitaf cu inscripția "Pavel, apostol, mucenic". Pe capacul sarcofagului se afla un orificiu cu diametrul de aproximativ 10 cm prin care, potrivit arheologilor, se introduceau bucăți de materiale, în mormânt, pentru a se sfinți, după care, erau respectate asemenea relicvelor.

Sfântul Apostol Pavel a fost, la început, fariseu, iar în spiritul iudaismului conservator a participat la persecuții împotriva creștinilor și la uciderea Întâiului Mucenic și Arhidiacon Ștefan. În jurul anului 67 d.Hr., la Roma, a fost ucis și el ca un mucenic, împreună cu Sfântul Apostol Petru. Tradiția spune că, după ce i-a fost tăiat capul, sfântul a continuat să-L slăvească pe Dumnezeu iar pe locul unde a căzut, au izvorât trei izvoare (în prezent, acolo se află Mănăstirea "Trei Fântâni"- *Tre fontane*).

După, articolul semnat de Virgil Nesa, apărut în "Cronica Română" din 7 decembrie 2006

Cu participarea Doamnei Profesor Simona Casian, la parohia noastră am organizat repetiții ce vor continua și în această săptămână pentru a învăța colinde românești și nu numai. S-au constituit două grupuri de colindători – cei mici, de vârstă preșcolară și până la 10-12 ani și cei mari de vârstă între 12-23 ani. Ei ne vor colinda la sfârșitul Sfintei Liturghii din Sărbătoarea Nașterii Domnului, după care vom primi pe ... Moș Crăciun care, ca în fiecare an, ne va oferi daruri.

Și în acest an, lângă Bradul de Crăciun vor fi așezate pachete cu ajutoare umanitare pentru cei săraci. Rugăm pe creștinii cu posibilități materiale, sau cei care au haine în stare foarte bună pe care, nu le mai folosesc să participe la această acțiune filantropică organizată de parohia noastră.

De asemenea, vă invităm și pe această cale a participa la colecta organizată de parohie pentru a ajuta pe Moș Crăciun în procurarea dulciurilor pentru copii și a protocolului pentru Colindători.

PROGRAMUL VIZITEI PASTORALE CU ICOANA NAȘTERII DOMNULUI

MIERCURI 2012.2006

Între orele 16.00 – 19.00

Str. Arcu Bl. Z5 și case
Str. Arcu Bl. T 11

Între orele 19.00 – 21.00

Str. Străpungere Silvestru Bl. CL 11

JOI 21.12.2006

Între orele 15.00 – 18.00

Str. Titu Maiorescu - Case și
Blocurile nr. 20, 22., 24, 26
Str. Octav Băncilă Bl. CL 12

Între orele 18.00 – 21.00

Str. Arcu Bl. CL 13
Str. Străpungere Silvestru Bl. F, 77B,
Bl. L1 și case
Str. Străp. Silvestru Bl. T6
Aleea Copou

VINERI 22.12.2006

Între orele 14.00 – 17.00

Str. Toma Cozma – nr. 21 A până la
65 B
Str. Toma Cozma – nr. 8 până la 42
Str. Școalei, inclusiv casele de rromi
case zona "Țigarete"
Str. Străpungere Silvestru, Bl. T 3-4
Str. Arcu Bl. T3A, T3B

Între orele 17.00 – 20.00

Str. Străp. Silvestru Bl. CL 9, CL 10
Str. Arcu Bl. T7, T8, T9, T10
Str. Belvedere
Str. Turcu
Str. Pojărniceii

SÂMBĂTĂ 23.12.2006

Între orele 12.00 – 14.00

Str. Văscăuțeanu – Case zona de
jos până la blocul de lângă
D.A.P.

Str. Văscăuțeanu Bl. 1, 1A, 1B, 3,
3A

Între orele 14.00 – 17.00

Str. Ionescu
Str. Abrahamfi
Str. Văscăuțeanu, Bl. 3B
Str. Victor Babeș Bl. Nr. 1 și case
Str. Istrate

Între orele 17.00 - 20.00

Str. Străp. Silvestru Bl. E
Str. Victor Babeș–Blocurile nr.10
și nr.3A
Str. Victor Babeș – Case și
Blocurile nr. 8 și nr. 3B

DUMINICĂ 24.12.2006

Între orele 14.00 – 17.00

Str. Păcurari – zona cuprinsă
pornind de la nr. 89 către nr.
43
Str. Cișmeaua Păcurari
Str. Spiț

Între orele 17.00 - 20.00

Str. Păcurari – zona cuprinsă
pornind de la nr. 106 către nr.
52
Str. Manolescu
Str. Titu Maiorescu – Bl. H3, H4,
H5
Str. Văscăuțeanu Bl. C1, C2

**ABONEAZĂ-TE LA
FOAIA PAROHIALĂ**

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Abonamentele se pot contracta,
**până pe data de 20 a lunii în
curs pentru luna următoare,**
prin **Pangarul Bisericii** sau
apelând **Secretarul de
redacție, tel 0741 706 602** sau
OFICIUL PAROHIAL, 211 273

PREȚUL UNUI ABONAMENT:

***Pentru 1 lună:
2 RON**

***Pentru 6 luni:
10 RON**

*Pentru 1 an: 20 RON

**De asemenea, pentru
completarea colecției dvs. Vă
putem oferi și numerele din
anii trecuți**